

Lukudiplomi innostaa ja kannustaa lukemaan!

Tietoa opettajille

Kemin kouluissa on mahdollisuus suorittaa vapaaehtoinen lukudiplomi. Lukudiplomi on kehitetty osaksi kirjaston ja koulun välistä yhteistyötä. Kirjasto tarjoaa lukudiplomin ja diplomikirjat sekä ylläpitää lukudiplomia. Koulun tehtäväksi jää valvoa diplomin suorittamista, tulostaa diplomimateriaali ja jakaa diplomitodistukset.

Lukudiplomin vapaaehtoisuuteen kuuluu sen vapaaehtoisuuden lisäksi se, että myös sen teettäminen on opettajille vapaaehtoista. Lukudiplomin suorittamisesta on kuitenkin paljon hyötyä oppilaille. Lukeminen vahvistaa lukutaitoa. Hyvä lukutaito puolestaan auttaa oppilasta pärjäämään koulussa ja myöhemmin työelämässä.

Lukudiplomin muita hyötyjä:

- tutustuttaa oppilaan helpolla ja palkitsevalla tavalla erilaisiin kirjallisuudenlajeihin
 - kartuttaa yleissivistystä, monipuolistaa sanavarastoa ja antaa virikkeitä mielikuvitukselle
 - innostaa lasta kirjallisuuden pariin ja vahvistaa lukumotivaatiota
 - herättää ja ylläpitää lukuharrastusta ja lukutaitoa.
-

Lukudiplomin voi suorittaa joka vuosi. Jokaiselle luokalle on tarjolla oma diplominsa. Luettavat kirjat valitaan luokkakohtaisilta kirjailistoilta. Listoissa on otettu huomioon myös heikommat lukijat, helppolukuisemmat vaihtoehdot on erikseen merkitty (*). Oppilas voi myös suorittaa alempien luokka-asteiden lukudiplomin, jos se on jostain syystä jäänyt suorittamatta ja hän haluaa suorittaa sen. Luettavat kirjat valitaan silloin sen luokan kirjailistalta, jonka diplomia suoritetaan.

Opettaja voi ottaa diplomin suorittamisen osaksi opetusta. Opettaja voi esimerkiksi lukea diplomikirjaa ääneen luokan yhteisillä lukutunneilla, ja kirjan luettuaan antaa oppilaille suoritusmerkinnän. Diplomi on työkalu, jota opettaja voi harkintansa mukaan muokata ja mukauttaa vastaamaan oman luokkansa ja opetuksensa tarpeita.

Opettaja tulostaa oppilaalle diplomivihon, josta löytyy kirjalistat sekä taulukko, johon oppilas merkitsee luetut kirjat. Tulostettaviin materiaaleihin – diplomivihkoon, diplomitodistuksiin ja tehtävälistöihin – löytyy linkki Kemin kaupunginkirjaston verkkosivuilta. Yläkoulun oppilas voi halutessaan tulostaa diplomivihon ja tehtävälistat itse.

Lukudiplomia varten alakoulun oppilas valitsee ja lukee vuosittain **kuusi** kirjaa. Kirjat on jaoteltu listalla kuuteen ryhmään, eli oppilas lukee **yhden kirjan kustakin ryhmästä**. Yläkoulun oppilas lukee vuosittain yhteensä **seitsemän** kirjaa, jotka valitaan yhdeksästä eri ryhmästä. Kaikista ryhmistä ei siis tarvitse lukea kirjaa, vaan oppilas voi osittain itse valita mistä ryhmästä kirjan lukee. Tarkemmat ohjeet ovat oppilaan diplomivihossa.

Kirjat voi lukea siinä järjestyksessä, kuin itse tahtoo. Kirjasarjoista voi lukea minkä tahansa osan, vaikka sitä ei olisi erikseen listassa mainittu. Oppilaan kanssa voi sopia, jos tämä tahtoo lukea jonkin kirjan, jota listassa ei ole mainittu. Opettaja päättää, sopiiko kirja listan aiheeseen ja onko kirja oppilaan taitotason huomioon ottaen sopiva.

Opettajan harkittavaksi jää, jos oppilas tahtoo lukea kirjan vaikkapa e-kirjana, kuunnella äänikirjana tai lukea muulla kuin suomen kielellä. Ne, joilla on todettu lukemiseste, voivat suorittaa diplomin Celiaa käyttäen. Tarkoitus on, että jokaisella oppilaalla olisi mahdollisuus lukudiplomin suorittamiseen.

Jokaiseen luettuun kirjaan liittyy pieni tehtävä. Tehtävät eivät ole diplomin suorittamisessa pääroolissa, vaan ne auttavat valvomaan, onko kirja luettu ja onko sen sisältö ymmärretty. Tehdyistä diplomitehtävistä voi järjestää vaikkapa pienen näyttelyn koululla tai kirjastolla.

Opettaja saa itse päättää, teettääkö hän oppilaillaan tehtäviä. Jos opettaja ei teetä tehtäviä, voidaan lukusuoritusta seurata jollain muulla tavalla – esimerkiksi huoltajan allekirjoituksella. Kun diplomikirja on luettu. Tarvittaessa opettaja ohjeistaa oppilaan huoltajia asiasta tarkemmin.

Kun oppilas on lukenut kaikki yhden lukudiplomin suorittamiseen kuuluvat kirjat, saa hän opettajalta diplomitodistuksen. Diplomitodistusten jakamisesta päättää opettaja. Jakamisesta voidaan tehdä myös koulukohtainen päätös, diplomitodistukset voidaan jakaa kaikille lukudiplomin suorittaneille esimerkiksi koulun kevätjuhlassa.

Koulu voi oman harkintansa mukaan palkita ahkeria lukijoita vaikkapa stipendillä, kun esimerkiksi alakoulun (1.–6.-luokat) tai yläkoulun (7.–9.-luokat) kaikki lukudiplomit on suoritettu. Koulut voivat myös harkita, tuleeko oppilaan todistukseen merkintä lukudiplomin suorittamisesta ja vaikuttaako diplomin suorittaminen positiivisesti äidinkielen arvosanaan. Esimerkiksi Oulun kaupunki suosittelee omassa lukudiplomissaan käytäntöä, että diplomin suorittaminen vaikuttaisi korottavasti äidinkielen ja kirjallisuuden arviointiin. (Oulun kaupunki 2018. Alakoulun kirjallisuusdiplomi. Viitattu 4.5.2018, <https://www.ouka.fi/oulu/kirjastoreitti/alakoulun-kirjallisuusdiplomi>).

Lisätietoa lukudiplomista ja sen suorittamisesta saa Kemin kaupunginkirjastosta!